

**Declarația Centrului de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO)
cu privire la desfășurarea întrunirilor publice pe data
de 22 iulie 2012 în orașul Cahul**

Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului

Al. Hajdeu 95 "A", CHISINAU, MD 2005, Moldova
(373 22) 212 816, fax (373 22) 225 257

CReDO@CReDO.md, www.CReDO.md

Fapte:

Pe data de 22 iulie 2012 în orașul Cahul au avut loc două întruniri cu organizatori și mesaje diferite: prima întrunire a fost organizată de Consiliul Unirii sprijinit de Platforma civică "Acțiunea-2012" și o a doua întrunire - contrademonstrație organizată de simpatizanți și membri ai partidului "Patrioții Moldovei", reprezentanți ai „Ligii Tineretului Rus” ș.a organizații anti-unioniste.

- Întrunirea organizată de către Consiliul Unirii s-a desfășurat în formă de marș și a început la ora 12.00 pe str. Ștefan cel Mare colț cu str. Izvoare. Traseul preconizat pentru marș a fost: Ștefan cel Mare - pr. Republicii - Piața Independenței - Piața Horelor - Monumentul lui Ioan-Vodă. Scopul marșului a fost de comemorare a 200 de ani de ocupație ruso-sovietică. La întrunire au participat aproximativ 200 de persoane. Organizatorii întrunirii au depus o declarație prealabilă la primăria or. Cahul data de 09.07.2012.
- Circa 40 de membri și simpatizanți ai Partidului "Patrioții Moldovei" și ai Ligii Tineretului Rus s-au adunat în Piața Horelor din Cahul înainte de orele 11.00, unul din locurile traseului marșului unioniștilor, pentru a protesta împotriva mesajului primei întruniri de condamnare a regimului totalitar comunist și a interzicerii simbolurilor comuniste. După puțin timp s-au deplasat spre locul de start al marșului unionist. Organizatorii contrademonstrației nu au depus declarație prealabilă la primăria or. Cahul.

Desfășurarea întrunirilor:

- Înainte de începerea marșului, participanții la contrademonstrație s-au deplasat la locul de unde avea să înceapă Marșul Unionist, pentru a-i convinge pe organizatori să anuleze marșul.
- Pe parcursul deplasării pașnice a marșului, participanții au fost blocați de către contrademonstranți care au ocupat porțiuni de drum din traseul marșului. Între cele două tabere au urmat altercații, unele din ele cu mesaje denigratoare la adresa ambelor părți.
- Forțele de ordine au intervenit formînd un cordon care să separe cele două întruniri. La refuzul contramanifestanților de a debloca strada și de a permite desfășurarea liberă a marșului, forțele de ordine au aplicat manevre de deblocare forțată a străzii. În timpul deblocării mai mulți contrademonstranți s-au opus fizic colaboratorilor de poliție. Cei mai agresivi contramanifestanți au fost imobilizați.
- La cîteva controale desfășurate la fața locului forțele de ordine au descoperit la unii contramanifestanți pietre.

- În urma manevrelor de deblocare, marșul a continuat și s-a încheiat la monumentul lui Ioan-Vodă. Pe tot parcursul marșului contramanifestanții au însoțit întrunirea scandînd și expunînd mesaje adverse.
- Aproape de finalul întrunirii, contramanifestanții au aruncat cu ouă în participanții la marș.

Constatări:

- Standardele internaționale de drepturile omului și legislația Republicii Moldova permit desfășurarea întrunirilor publice în mod pașnic. Cadrul legal prevede anumite condiții formale pentru organizarea întrunirilor publice pașnice:
 - Art. 10 al Legii privind întrunirile prevede necesitatea depunerii unei declarații prealabile de către organizator la APL, cu 5 zile înainte de data desfășurării
 - Art. 12 (5) al Legii privind întrunirile prevede excepția prin care organizatorii unei întruniri cu număr redus de participanți (sub 50 de participanți) nu sînt obligați să depună o declarație prealabilă.

În virtutea acestor prevederi, ambele întruniri care au avut loc pe 22 iulie 2012 la Cahul, au respectat cadrul legal la etapa de organizare a întrunirilor: organizatorii marșului au depus în termen legal o declarație prealabilă, iar contrademonstrații au desfășurat o întrunire cu mai puțin de 50 de participanți.

- Libertatea de întrunire se poate exercita liber atîta timp cît se manifestă în mod pașnic. În caz contrar autoritățile publice sînt obligate să ia toate măsurile necesare pentru menținerea și restabilirea ordinii de drept.
- Forțele de ordine au obligația pozitivă de asigurare, menținere și restabilire a ordinii publice la manifestările în spații publice.
- Conform art. 21 și art. 22 al legii privind întrunirile depășirea cadrului legal de desfășurare a întrunirii de către unii dintre participanții la întrunire nu reprezintă temei legal pentru sistarea sau dispersarea întrunirii.

Acțiunile participanților la marș:

- Acțiunile participanților la marșul organizat Consiliul Unirii și Platforma civică "Acțiunea-2012" au fost legale și legitime.
- Unii dintre participanții la marș au depășit limitele legale prin faptul că au adus ofense verbale contramanifestanților în timpul altercațiilor.

Acțiunile participanților la contrademonstrație:

- Participanții la contrademonstrație au încălcat principiul de desfășurare pașnică a întrunirilor, totodată comițând fapte care pot fi încadrate legal.
- Unii dintre participanții la contrademonstrație, au depășit cadrul pașnic de desfășurare prin faptul că au adus ofense verbale participanților la marș, au perturbat buna desfășurare a marșului, s-au opus solicitărilor și manevrelor legitime ale forțelor de ordine, au aplicat forța fizică, și au aruncat cu ouă în participanții la marș.

Acțiunile Poliției:

- Acțiunile poliției de aplicare a forței asupra contrademonstrațiilor au fost legitime și au fost determinate de manifestările non-pașnice ale contrademonstrațiilor și de necesitatea de a asigura buna desfășurare pașnică a ambelor întruniri.
- Manevrelor puse în aplicare de forțele de ordine pe parcursul desfășurării celor două întruniri au avut ca scop păstrarea caracterului pașnic al întrunirilor.
- Autoritățile publice competente urmează să întreprindă măsurile necesare pentru a trage la răspundere persoanele care au încălcat legislația, în conformitate cu prevederile aplicabile la încălcările comise.